

Den individuelle tilgang

- hvilken støtte har den enkelte brug for i forhold til egen seksualitet?

v/Thue Sommer
pædagogisk vejleder & seksualvejleder
Master i Sexologi
Langagerskolen, Århus
thso@aarhus.dk

LANGAGER
EDUCATION

Hvordan afdækkes den enkeltes behov?

- Seksualitet = Et tema på lige fod med andre temaer af relevans for den enkeltes trivsel
- Individuel vurdering af behov
- Hvad har den enkelte brug for? – hvad vil den enkelte gerne opnå? → Signaler
- Hvad ved og kan den enkelte allerede i forhold til seksualitet? → Indsamling af informationer, uformel/struktureret samtale; undervisning

LANGAGER
EDUCATION

Hvad har beboeren brug for at lære omkring seksualitet?

- Personlig hygiejne
- Vælge
- Passende adfærd f.eks. hvordan man kontakter andre
- Forstå forskellen på offentligt og privat
- Lære at "sige fra"
- Afvise uønskede tilnærmelser
- Genkende og benævne følelser
- Benævne kropsdele
- Kende egen kropsbevidsthed
- Forskelle mellem mandekrop og kvindekrop
- Lære om og håndtere menses og bind
- Lære om våde drømme
- Lære om onani/masturbation
- Hvordan kroppen fungerer (seksuelt)
- Lære om parforhold
- Seksuel aktivitet & samleje
- Prævention
- Seksuelle overførte sygdomme
- Tackle fordomme

LANGAGER
EDUCATION

Afdækningskema Eksempel: Afdækning af en udviklingshæmmed kvindes viden om og erfaring med seksualitet

Dialog med borgeren om nedenstående spørgsmål kan bidrage til overblik over borgerens viden og erfaring i relation til seksualitet. Listen er ikke udtømmende. De enkelte spørgsmåls relevans skal vurderes i forhold til den enkelte borger, ligesom det kan være relevant at tilføje andre.

Skemaet udfyldes af fagpersonen på baggrund af dialog med borgeren.

Kroppen

1. Ved borgeren, hvad kroppen består af (hjerne, lunger, kønsorganer etc.)?
2. Ved borgeren, hvordan kroppen udvikler sig med alderen?
3. Hvordan er borgerens kropsbevidsthed?
4. Kender borgeren sine erogone zoner?
5. Ved borgeren, hvad menstruation er?
6. Ved borgeren, hvad graviditet er?

Følelser

7. Kan borgeren kende forskel på venner og kærest(er)?
8. Ved borgeren, hvad forelskelse er?
9. Ved borgeren, hvad jalousi er?
10. Ved borgeren, hvad kærestesorg er?

Erotik

11. Ved borgeren, hvordan man kan tilfredsstille sig selv?
12. Ved borgeren, hvad et samleje er?
13. Ved borgeren, hvad prævention er? Kender borgeren forskellige præventionsformer?
14. Kender borgeren seksuelle hjælpemidler?

Kompetencer og støttebehov

15. Hvordan er borgerens selvbillede?
16. Kan borgeren give udtryk for sine følelser?
17. Kan borgeren give udtryk for evt. behov for hjælp?
18. Kan borgeren sætte grænser for, hvad andre kan/må gøre med/hende?

Beskrivelser og kommentarer til de enkelte spørgsmål/emner:

Hvordan har borgeren været involveret i besvarelsen af skemaet?

Vurderer du, at borgeren har et udklækket seksuelt behov? Hvis ja, hvad er det da vigtigt for borgeren lige nu at få hjælp og støtte til?

Hvordan skal der arbejdes konkret med de aktuelle behov?

Kilde: Seksualitet på dagsordenen, Socialstyrelsen 2012

Hvordan afdækkes den enkeltes behov?

- Hvad har den enkelte behov for at lære for at kunne nå sit mål?
 - Forudsætninger, kognitiv niveau, livssituation
 - Kropsfølelse, sensorisk niveau

Hvordan gives støtten?

- Hvordan, hvornår, hvor længe og af hvem skal støtten gives?
 - Mål & delmål
 - Pædagogisk personale eller anden fagperson?
 - Tavshedspligt – Samtykke
- Evaluering

Dagsorden og praktiske aftaler d. 21.9.

1. Præsentation
2. Hvorfor afholde samtale?
3. Hvad er din forventning til samtalerne? Hvad ønsker du, det skal ende med? Bestemte ting du ønsker at lære?
4. Hvor lang tid skal vi have samtale hver gang?
½ time - 45 min. – 1 time
5. Hvor ofte skal vi have samtale?
Hver 3. uge? – hver 4. uge?
6. Ønsker du et referat?
Skal det sendes? – skal du have det, når vi ses igen?
7. Ønsker du en dagsorden tilsendt før en samtale?
8. Hjemmeopgaver – hvad siger du til det?
9. Udfylde spørgeskema.

Pædagogisk plan

Overordnede mål: At Peter får kendskab til egen krop og dens funktioner

Delmål: At Peter lærer at onanere

At Peter får massage af professionel massør

Metode: Kontaktpersonen gennemgår et visuelt forlæg, hvor Peter først får nogle informationer om kroppen og dens funktioner. Dernæst skal Peter lave matchopgaver om emnet, for at undersøge om han har forstået informationerne. Materialet vil tydeligt vise Peter hvordan, hvornår og hvor han må onanere. Der kan bruges seksuelle hjælpemidler som yderligere visuel støtte.

Kontaktpersonen korrigerer en professionel massør og udarbejder plan til Peter for hvornår og hvordan massagen skal foregå.

Materialer: "Bogen om mig selv", hjemmelavede matchopgaver og forlæg, seksuelle hjælpemidler, samt PC

LANGAGER
EDUCATION

Pædagogisk plan

- D. 2.4.2012 præsenteres Thomas for forskellige former for seksuelle hjælpemidler (waterwoman, og kunstige vaginaer samt hjælpemidlet glidecreme) af Thue Sommer, som er seksualvejleder. Thue vil vejlede Thomas i funktionen af de forskellige seksuelle hjælpemidler. Thue vil også vejlede og instruere Thomas i brugen af glidecreme (glidecreme). Her øves på en dildo. Thomas og Thue finder ud af hvilket seksuelt hjælpemiddel, der passer til Thomas. Thomas vælger hvilket seksuelt hjælpemiddel, han gerne vil have.
- Bostedet betaler det seksuelle hjælpemiddel.
- Thue instruerer Thomas i og afleverer manual til, hvordan det seksuelle hjælpemiddel benyttes og hvordan Thomas rengører det seksuelle hjælpemiddel. Thue vil orientere Thomas om, hvor mange gange det er hensigtsmæssigt at onanere i døgnet.
- Efter vejledningen og instruktionen kan Thomas afprøve det seksuelle hjælpemiddel i sin lejlighed alene.
- 30 minutter efter Thomas har afprøvet det seksuelle hjælpemiddel, kommer Thue tilbage og spørger Thomas, om han har nogle spørgsmål til brugen af det seksuelle hjælpemiddel.
- Herefter får Thomas udleveret en plan og et skema af souschef Mette over, hvornår det er muligt for Thomas at anvende det seksuelle hjælpemiddel.
- Når Thomas har haft det seksuelle hjælpemiddel i 7 dage, kommer souschef Mette og spørger Thomas, om han har brug for at vi kontakter Thue igen, så Thomas kan stille yderligere spørgsmål.
- Har Thomas brug for yderligere vejledning, kontakter souschef Mette Thue og der laves en aftale for, hvornår Thue kan komme igen. Thomas informeres om hvilken aftale der laves. Forløbet med Thue er herefter afsluttet.
- Har Thomas ikke brug for yderligere vejledning er forløbet med Thue afsluttet.

Beboer: _____

Seksuualvejleder

Souschef

Evaluering af samtaler med Thue Sommer

1. Ved første samtale var dine forventninger til samtaleforløbet:
- at lære om, hvordan det modsatte køn fungerer både følelsesmæssigt og fysisk
 - at lære om, hvordan jeg håndterer følelser i fti. det modsatte køn - altså egne følelser og pigers følelser
 - lære om sex herunder prævention og seksygdomme

Har du fået det ud af samtalerne, som du havde forventet på forhånd?

Ja Lidt Nej Ved ikke
 Meget

2. Samtalerne har handlet om mange forskellige ting. Her er et kort overblik:

- persongalleri, farvezoner, hvad må man gøre med hvem i de forskellige farvezoner xxx
- kropssprog, signaler og øjenkontakt xxxxx
- kvinder og mænds anatomi og udvikling xx
- erogene zoner xxx
- kønssygdomme xxx
- prævention xxx
- Sex - herunder: forspil, variationer, kommunikation, samleje xx
- Flirt og kropssprog xxxxx
- Afstressningsliste og afstressningsmetoder xxx

LANGAGER
EDUCATION

Spørgsmål

• thso@aarhus.dk

LANGAGER
EDUCATION